

ORIGINEEL OP SECRETARIAAT AANWEZIG

IN MAP:.....L.a-;;, .cl:l:e.....

cc: MT- CUB

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 88 5000 AB Tilburg

Stichting Kath. Sgm.Etten-Leur
Postbus 159
4870 AD ETIEN-LEUR

Spoorlaan 420
Postbus 88
5000 AB Tilburg
www.ondefVlijsinspectie.nl

Contact
T (088) 669 60 60
F (088) 669 60 50

Onze referentie
VO/26093/00KV-0/4149209

Uw referentie

Datum 3 september 2013
Betreft Definitief rapport kwaliteitsonderzoek VO

Bijlage(n)
- definitief rapport van
bevindingen

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport met de bevindingen van het kwaliteitsonderzoek dat ik in het kader van het vierjaarlijks bezoek heb uitgevoerd op Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur, afdeling VWO op 9 april 2013 en 22 mei 2013. In dit onderzoek is ook de pilot Toezicht sociale kwaliteit betrokken. Ik ga ervan uit dat u de betreffende afdeling van de school en de medezeggenschapsraad en/of de Raad van Toezicht direct op de hoogte stelt van dit rapport.

Op de inhoud van het conceptrapport is geen reactie binnengekomen.

Vier werkweken na de definitieve vaststelling wordt het rapport *van* bevindingen openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Hoogachtend,

Mw. I. Dirckx
de inspecteur van het voortgezet onderwijs

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

VO 4 JAARLIJKS ONDERZOEK MET TSK

**Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur
VWO**

Plaats	Etten-Leur
BRIN-nummer	OOKVIC1
BRIN-nummer	OOKVIOOIVWO
Onderzoeksnummer	195140
Datum onderzoek	9 april - 22 mei 2013
Datum vaststelling	3 september 2013

INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 9 april en 22 mei 2013 een onderzoek uitgevoerd op De Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur (KSE) naar de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. Het doel van dit onderzoek is om een beeld te vormen van de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling. Daarmee geldt dit onderzoek ook als het bezoek dat de inspectie op alle scholen voor voortgezet onderwijs ten minste eens in de vier jaar aflegt.

Daarnaast heeft het onderzoek tot doel informatie te verzamelen over de sociale kwaliteit van het onderwijs. Dit onderdeel is uitgevoerd als pilot en leidt niet tot oordelen over de kwaliteit van de school. Wel bevat het rapport een korte weergave van de voornaamste bevindingen.

De bevindingen uit dit onderzoek worden gebruikt om te bezien of het bestaande basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Toezichthistorie

De KSE heeft jarenlang stabiele en voldoende opbrengsten. De afgelopen jaren heeft de KSE voor alle onderwijssoorten een basisarrangement gehad en hebben zich geen bijzonderheden voorgedaan in de toezichthistorie.

Onderzoeksopzet

De inspectie heeft de indicatoren uit het kernkader onderzocht. Dit is het kader dat de inspectie bij haar kwaliteitsonderzoeken minimaal beoordeelt. Het onderzoek naar het kernkader bestond uit de volgende activiteiten:

- o Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- o Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd en tijdens het schoolbezoek heeft overhandigd;
- o Schoolbezoek, waarbij in een aantal lessen de onderwijspraktijk is geobserveerd;

- **Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de indicatoren** gesprekken g evoerd met het management en het bestuur;
- Op uw school is verder een gesprek gevoerd met leerlingen en docenten;
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie en bestuur.

Voor de pilot sociale kwaliteit zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- **Onderzoek en analyse van documenten/ waaronder – voor zover de school** daarover beschikt – documenten over de visie, doelen en het onderwijsaanbod rond sociale en maatschappelijke doelen en de resultaten van dat onderwijs, alsmede documenten gericht op de sociale veiligheid van leerlingen en personeel (inclusief pestprotocol, veiligheidsbeleid en gegevens over de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel).
- Onder de leerlingen van twee klassen in het tweede en derde leerjaar is een vragenlijst afgenomen over aspecten van de sociale kwaliteit van het onderwijs.
- Tijdens het schoolbezoek is tijdens de lessen en op de school in het algemeen aandacht besteed aan de sociale kwaliteit van het onderwijs. Ook zijn lessen drama en levensbeschouwing bezocht.
- Tijdens de gesprekken met leerlingen, personeel en directie is tevens aandacht besteed aan aspecten van de sociale kwaliteit van het onderwijs.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader voortgezet onderwijs 2013. In het jaarwerkplan verantwoordt de inspectie welke wettelijke aspecten zijn onderzocht. Deze documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het onderzoek en wordt het vigerende toezichtarrangement weergegeven. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke voorschriften weergegeven. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

CONCLUSIE EN TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op de Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BEVINDINGEN

3.1. Algemeen Beeld

De kwaliteit van het onderwijs op de Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur, afdeling vwo, is op de onderzochte onderdelen grotendeels van voldoende niveau. Uit het onderzoek blijkt dat er nauwelijks tekortkomingen zijn. De opbrengsten van de afdeling zijn de laatste jaren steeds van gemiddeld niveau. Het schoolklimaat, het didactisch handelen, de ondersteuning en begeleiding zijn voldoende. Een enkel onderdeel is voor verbetering vatbaar. Dat betreft het systematisch volgen van de ontwikkeling van de taalvaardigheid van leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen. De kwaliteitszorg is voldoende tot goed. Het bovenstaande algemene oordeel wordt hieronder toegelicht. In paragraaf 3.2 staat het kwaliteitsprofiel in de vorm van oordelen op onderzochte indicatoren. In paragraaf 3.3 staat een toelichting bij dat profiel. Daarbij komen achtereenvolgens de volgende aspecten aan bod: de opbrengsten, het onderwijsproces, de kwaliteitszorg.

3.2. Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De **bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.**

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

De inspectie heeft daarnaast onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'

De opbrengsten van de leerlingen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingpopulatie verwacht mag worden	1	2	3	4	5
1.1 De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.			•		
1.2.5 De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vwo.			•		

De opbrengsten li_Qgeop het niV.e_au-d"at op gtond _van de kenmeir_kO v -n d -lt!_è l.ir; :g lip_ p- latie verWaCht niag worden		1	2	3	4	5
1.3.5	De leerlingen van de opleiding vwo behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.			o		
1.4.5	Bij de opleiding vwo zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			o		

Hèt" sChoojklim at iS:-oMd_e- ste n nd rî gerichOp en brede vOr_ iil9_--		1	2	3	4
5.5	De school kent een op ondersteuning en begeleiding gerichte cultuur.			o	

Het "(v -k)cîi ici_iSç- _h ti. elffn.V Ñ ler.arllil-s el lèèr:illgen -in Stàit tot_I ren en ontwikkeUnli. _.		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			o	
7.2	De leerlingen krijgen een begrijpelijke uitleg.			o	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.			o	

o -- tiào_i_bî -êffè ti f_il_hj u -n-4;- d B wij_s_ :erl-ti; lderst uning- a_-"-J e:r_l g-!l. le - ,t ":Q(iig. "- btJ:èfl; ;-(béi!!"iS_9"- _ersteuning) (De scl)be trijdt effectil-f, c \V-t i1!fen:)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.		o		
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.			o	
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.			o	

Eschool b W - kt d k i èit_ v-an:hi. J.-opbi-erigst_n		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			o	
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			o	

Dschooi_Qewa kcie Walite.it v_a;n:hi!t o derwijsprçcés		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.				o
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.				o
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.			o	

Nalevings_ i toren 201_3		Onvoldoende	Voldoende
N1	Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WVO, art. 24c en 24a).		•
N2	Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (art. 24c en 24 WVO).		•
N4	Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en deze documenten bevatten de verplichte onderdelen (Eindexamenbesluit art. 31).		•

Toelichting bij kwaliteitsprofiel Opbrengsten

Zoals blijkt uit het gemiddelde resultaat van de opbrengstenkaarten 2011 en 2012 en de voorlopige opbrengstenkaart 2013 is het onderbouwrendement van de school voldoende. Schoolbreed wil dit zeggen dat leerlingen in het derde leerjaar, gemiddeld genomen de onderwijssoort volgen conform het advies van het basisonderwijs. Het rendement bovenbouw voor het vwo is voldoende, wat betekent dat relatief weinig leerlingen in de bovenbouw afstromen of vertraging oplopen met het halen van het diploma. Er is de afgelopen jaren wel een dalende trend in het onderbouwrendement zichtbaar. De school is zich bewust van deze ontwikkeling en heeft, mede met het oog op de verscherpte **exameneisen, de determinatie en de bevorderingsnormen verscherpt.**

De examenresultaten van het vwo zijn ook voldoende. Uit de (voorlopige) meerjarenopbrengsten van 2013 – gebaseerd op de opbrengstenkaarten 2011, 2012 en 2013 – en de opbrengsten van de jaren daarvoor blijkt dat het gemiddelde cijfer voor het centraal eindexamen (CE) al jarenlang stabiel ligt tussen de 6,3 en 6,4. Tot slot is het verschil tussen het schoolexamen (SE) en het centraal eindexamen bij het vwo klein. Met een gemiddeld verschil tussen het SE en CE van 0,27 over de laatste drie examenjaren voldoet de school aan de norm die de inspectie daarvoor stelt. Sommige vakken dragen daar positiever aan bij dan andere.

Het onderwijsproces

Het onderwijs op de Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur (KSE) kent een positief schoolklimaat waarin leerlingen zich over het algemeen veilig en prettig voelen en leraren met grote betrokkenheid voor de leerlingen werken. Op de KSE, afdeling vwo, beheersen de leraren de basisvaardigheden in voldoende mate. De lessen die in het kader van dit onderzoek zijn bezocht kenmerken zich door begrijpelijke uitleg en een taakgerichte werksfeer, waarin leerlingen in voldoende mate actief betrokken zijn bij de lesactiviteiten. De kwaliteit van de lessen kan nog verder aan waarde winnen als leraren aan het begin van de les het lesdoel explicieter benoemen en aan het eind van de les hierop teruggrijpen door leerlingen te bevragen wat ze geleerd hebben.

Middels een warme overdracht met het basisonderwijs, een dyslexiescreening, een rekentoets en een schoolvragenlijst is de school in voldoende mate in staat om de zorgbehoefte van leerlingen in beeld te brengen. De school biedt leerlingen die dat nodig hebben in voldoende mate ondersteuning of aanvullend onderwijs aan. De school voert deze geboden ondersteuning planmatig uit. Voor de leerlingen met (vermeende) dyslexie of andere taalproblemen is er in het eerste en tweede leerjaar remedial teaching mogelijk. Op sociaal-emotioneel vlak kunnen leerlingen naast begeleiding van schoolmaatschappelijk werkers en counselors ook faalangsttraining en sociale vaardigheidstraining volgen. Onderbouwleerlingen kunnen vakgerichte bijles krijgen van tutores, leerlingen uit de bovenbouw die hiervoor specifieke training hebben gevolgd. Voor de leerlingen met problemen in het autistisch spectrum, al dan niet geïndiceerd, zijn er zorgcoaches opgeleid die de mentor begeleiden bij het opstellen van een handelingsplan, waarbij halfjaarlijks de voortgang met ouders en leerling besproken wordt.

Om de rekenvaardigheden op het gewenste niveau te brengen zijn er drie rekendocenten werkzaam op de school die in alle leerjaren tot en met de voorexamenklas ondersteuning bieden. Hierbij maakt de school gebruik van een adaptief computerprogramma 'Got it' genaamd, dat geijkt is aan de referentieniveaus voor rekenen. De school heeft geen vergelijkbaar instrument voorhanden om de ontwikkeling van de taalvaardigheid van leerlingen te volgen en loopt hierdoor potentieel het risico achterstanden of hiaten te laten ontdekken. Wel maakt de school voor de bovenbouw en vanaf volgend schooljaar ook de onderbouw bij het vak Nederlands gebruik van methodes die geijkt zijn aan de referentieniveaus.

De kwaliteitszorg

De KSE heeft een gedegen systeem voor kwaliteitszorg, waarin cyclisch gewerkt wordt en waarbij belanghebbenden zoals docenten en overig personeel een actieve rol is toebedeeld. De uitvoering van het kwaliteitsbeleid is belegd bij de werkgroep kwaliteitszorg met daaronder subwerkgroepen rondom een specifiek domein zoals opbrengsten, leerstofaanbod, toetsing, schoolklimaat, onderwijstijd. De (sub)werkgroepen, overwegend bestaande uit docenten, onderzoeken jaarlijks een of meerdere aspecten rondom een domein en formuleren aanbevelingen en waar nodig verbetermaatregelen voor de schoolleiding, passend bij de doelen en beleidsvoornemens uit het schoolplan. Dit gebeurt systematisch door op ieder domein doelen, beoogde resultaten en activiteiten te beschrijven, halfjaarlijks te evalueren en vervolgspraken te maken.

Om zicht te krijgen op de kwaliteit van de lessen wordt er bij iedere docent jaarlijks ten minste een lesbezoek uitgevoerd door de direct-leidinggevende of een directielid. De KSE hanteert een gestandaardiseerde kijkwijzer voor de uitvoering van deze lesbezoeken, waarin de vijf rollen van een docent zijn uitgewerkt in indicatoren cq. gedragsvoorbeelden. De uitkomsten van de lesobservaties worden gebruikt om de sterke en zwakke punten op het niveau van secties of afdelingen in beeld te brengen. De lesbezoeken maken onderdeel uit van de driejarige gesprekscyclus waarin docenten aan de hand van een competentie-monitor beoordeeld worden door leidinggevende en enkele collega's. In dit kader vullen leerlingen ook vragenlijsten in over het functioneren van een docent. Voor beginnende docenten zijn er docentcoaches en is er sprake van zes lesbezoeken per jaar.

De school neemt jaarlijks in het kader van Vensters voor Verantwoording tevredenheidsenquêtes af onder ouders en leerlingen van leerjaar 3. De school gebruikt deze enquête ook voor de ouders en leerlingen van de brugklassen en voor de examenkandidaten. Verder benadert de school de toeleverende basisscholen met een vragenlijst over het imago van KSE. De uitkomsten van deze onderzoeken worden gedeeld met personeel, ouders en leerlingen in verschillende gremia.

Naast de werkgroep kwaliteitszorg is er een groep belast met het evalueren van de opbrengsten. De schoolleiding evalueert al enkele jaren systematisch de examengegevens en rendementsgegevens van de overige leerjaren op het niveau van vakken. In het nieuwe schoolplan zijn concrete opbrengstdoelen **opgenomen in vorm van relatieve en absolute normen; ook zijn er doelen** opgenomen voor het versterken van het opbrengstgericht werken onder alle geledingen van de school. Hiervoor zijn er vanaf het schooljaar 2012-2013 twee sporen in ontwikkeling. Enerzijds maken afdelingsleiders na elke rapportperiode een analyse van de resultaten op het niveau van vak, klas en docent in vergelijking met voorgaande jaren. Anderzijds analyseren secties vier maal per jaar de resultaten en voeren ze hierover tweemaal volgens een vast format overleg met een vertegenwoordiger van de schoolleiding. De schoolleiding maakt waar nodig verbeterafspraken met de vaksecties of docenten bij wie resultaten achterblijven ten opzichte van het landelijk gemiddelde of waar grote verschillen zijn tussen het SE en CE.

Om de kwaliteit van de toetsen te waarborgen heeft de KSE in 2009 schoolbreed toetsbeleid vastgelegd. Hierin zijn algemene uitgangspunten geformuleerd, zoals de afspraak dat alle toetsen, van zowel onderbouw als bovenbouw, door minimaal twee docenten worden samengesteld. Secties werken deze algemene uitgangspunten uit voor hun eigen vak, beschreven in een toetslijn, die onderdeel uitmaakt van de leerlijn. Om de kwaliteit van de toetsen verder te verbeteren heeft de school nascholing georganiseerd. Per sectie zullen er een of twee docenten worden opgeleid als toetsexpert.

Tot slot legt de rector, tevens lid van het tweehoofdige College van Bestuur, periodiek verantwoording af over de opbrengsten, schoolbeleid en schoolontwikkeling aan de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft hiervoor vijf prestatievelden gedefinieerd waarover de school zich moet verantwoorden. In een cyclus van vier jaar wordt de samenwerking tussen de Raad van Toezicht en het College van Bestuur geëvalueerd. Al met al heeft de inspectie een positief beeld gekregen van de kwaliteitszorg van de school.

De sociale kwaliteit

In het pilotonderzoek naar de sociale kwaliteit van het onderwijs is aandacht geschonken aan het onderwijsaanbod, het onderwijsproces en de resultaten van de school op dit terrein, en aan de wijze waarop de school zorgt draagt voor de kwaliteit van deze aspecten van het onderwijs.

De school heeft een aanbod gericht op de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties van leerlingen. Dit aanbod omvat onder andere de vakken levensbeschouwing, maatschappijleer en maatschappijwetenschappen, het lesprogramma mediawijsheid, de maatschappelijke stage en verschillende gastcolleges, debatten en excursies in het kader van burgerschapsvorming.

De school verzamelt gegevens over het welbevinden en de veiligheidsbeleving van leerlingen, en deed dat voor het laatst in 2013. De school beschikt niet over gegevens die een beeld geven van de sociale en maatschappelijke competenties van leerlingen. Wel beoordeelt de school havo-leerlingen op competenties met betrekking tot samenwerken en reflecteren.

De school beschikt over documenten waarin de visie en het onderwijsaanbod van de school staan beschreven met betrekking tot de sociale en maatschappelijke doelen die de school zich stelt. De school beschikt over documenten waarin het beleid rond de waarborg van de sociale veiligheid van leerlingen en personeel is vastgelegd. Deze documenten betreffen preventief beleid, beleid gericht op het optreden bij pesten en incidenten, beleid gericht op het afhandelen van incidenten, en een pestprotocol.